

P/10924727

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA,
GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE

KLASA: 350-02/24-03/1

URBROJ: 531-06-1-26-94

Zagreb, 13.07.2026.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, na temelju odredbi članka 73. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 78/15, 12/18, 118/18) i članka 27. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17), nakon provedenog postupka strateške procjene Prostornoga plana isključivoga gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru na okoliš, donosi

IZVJEŠĆE

o provedenom postupku strateške procjene utjecaja na okoliš

Prostornoga plana isključivoga gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru

Uvod

Postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: Strateške procjene) Prostornoga plana isključivoga gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru (u daljnjem tekstu: Plan) provodi se na temelju odredbi Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 03/17 – u daljnjem tekstu: Uredba) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08).

Izrada i donošenje navedenog Plana temelji se na odredbama Direktive 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja (SL L 257, 28.8.2014.) i s istom usklađenim Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj: 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23), slijedom kojih Republika Hrvatska ima obvezu izraditi prostorni plan za isključivi gospodarski pojas koji je proglašen od strane Hrvatskog sabora Odlukom o proglašenju isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru (NN 10/21).

Izradom i donošenjem Plana potrebno je osigurati uspostavu i provedbu prostornog planiranja morskog područja u obuhvatu Plana, tj. izraditi prostorno-planska rješenja kojima se utvrđuje prostorna i vremenska raspodjela relevantnih postojećih i budućih aktivnosti i način korištenja u njihovim morskim vodama (vode, morsko dno i podtlo). Okvir aktivnosti koji je u izradi Plana razmatran vezan je za sljedeća područja djelatnosti i zaštite prostora: područja akvakulture, ribolovna područja, objekti i infrastruktura za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na području Sjevernog Jadrana, pomorski prometni putovi i prometni tokovi, područja vojnih vježbi, lokalitete za očuvanje prirode i vrsta te zaštićena morska područja, znanstvena istraživanja, podmorske kablove i cjevovode i podvodnu kulturnu baštinu.

Nositelj izrade Prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo). Poslove Nositelja izrade obavlja Uprava za prostorno uređenje, a Stručni izrađivač je Zavod za prostorni razvoj u istom Ministarstvu. Ovlaštenik za izradu Strateške studije utjecaja Plana na okoliš (u daljnjem tekstu: Strateška studija) je tvrtka Ires ekologija d.o.o. iz Zagreba, odabrana putem javne nabave.

Obzirom da je Plan dokument za koji se prema odredbama članaka 62. i 63. Zakona o zaštiti okoliša provodi strateška procjena utjecaja na okoliš, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine kao tijelo nadležno za postupak izrade i donošenja Plana, ujedno je i nadležno tijelo za provođenje postupka strateške procjene.

Aktivnosti u okviru postupka Strateške procjene

U okviru Strateške procjene za predmetni Plan, provedene su sljedeće aktivnosti:

- Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja¹ donijela je Mišljenje (KLASA: 351-03/23-01/1680, URBROJ: 517-05-1-1-23-2) od 5. listopada 2023. o potrebi provedbe strateške procjene za predmetni Plan.
- Uprava za zaštitu prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja donijela je Rješenje (KLASA: UP/I 352-03/23-05/133, URBROJ: 517-10-2-3-23-2) 19. listopada 2023. o obvezi provođenja Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu
- Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Plana na okoliš (KLASA: 350-02/24-03/1, URBROJ: 531-08-1-24-1) donesena je 20. veljače 2024. godine od strane potpredsjednika Vlade i Ministra prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.
- Izrađena je Informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške studije o utjecaju na okoliš Plana (KLASA: 350-02/24-03/1, URBROJ: 531-08-1-24-3) dana 22. travnja 2024. godine. Informacija je objavljena na internetskim stranicama Ministarstva.
- Postupak određivanja sadržaja Strateške studije proveden je sukladno članku 8. Uredbe. Ministarstvo je pribavilo mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima,

¹ Odlukom o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (NN 57/24) od 16. svibnja 2024. poslove iz djelokruga dosadašnjeg Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja koji se odnose na zaštitu okoliša, zaštitu prirode i vodno gospodarstvo preuzima Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije.

mišljenja tijela jedinica područne (regionalne) samouprave i drugih tijela o sadržaju Strateške studije i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u Strateškoj studiji, vezano na područje iz njihova djelokruga. U tom postupku, 24. rujna 2024. godine je putem videokonferencije održana rasprava u svrhu usuglašavanja mišljenja i utvrđivanja konačnog sadržaja Strateške studije.

- Odluka o sadržaju strateške studije o utjecaju Prostornoga plana isključivoga gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru na okoliš (KLASA:350-02/24-03/1; URBROJ: 531-08-1-1-24-12) donesena je 26. rujna 2024. godine, te objavljenja na stranicama Ministarstva.
- Savjetodavno stručno povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja Plana na okoliš (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) osnovano je Odlukom o imenovanju Savjetodavnog stručnog povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja Prostornoga plana isključivoga gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru na okoliš (KLASA: 350-02/24-03/1; URBROJ: 531-08-1-1-24-13) koju je donio potpredsjednik Vlade i Ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine 26. rujna 2024. godine. Dvije Odluke o izmjeni Odluke o imenovanju Povjerenstva (KLASA: 350-02/24-03/1, URBROJ: 531-08-1-1-25-22 i URBROJ: 531-06-01-01-25-35) donesene su 30. siječnja 2025. i 29. travnja 2025. godine.
- Povjerenstvo je 3. lipnja 2025. godine održalo sjednicu putem videokonferencije. Tijekom svog rada Povjerenstvo je ocijenilo Stratešku studiju u odnosu na Nacrt prijedloga Plana te donijelo Mišljenje da je Strateška studija cjelovita i stručno utemeljena.
- Nakon dane suglasnosti svih članova Povjerenstva da se Plan i Strateška studija upute na javnu raspravu, potpredsjednik Vlade i Ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine donio je 14. srpnja 2025. godine Odluku o upućivanju na javnu raspravu Strateške studije o utjecaju na okoliš Prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru (KLASA: 350-02/24-03/1; URBROJ: 531-06-01-01-25-49).
- Obavijest o provedbi javne rasprave o Strateškoj studiji i Nacrtu prijedloga Plana objavljena je u Narodnim novinama broj 106/25 dana 25. srpnja 2025. godine i na internetskim stranicama Ministarstva, kao i cjelovita dokumentacija sa sažetkom za javnost Plana i netehničkim sažetkom Strateške studije. Istodobno sa stavljanjem Strateške studije i prijedloga Plana na javnu raspravu, Ministarstvo je dostavilo navedenu dokumentaciju i na mišljenje tijelima i osobama određenim posebnim propisima (KLASA: 350-01/23-01/142; URBROJ: 531-06-01-01-25-112 od 14. srpnja 2025. godine).
- Javna rasprava trajala je od 1. do 30. rujna 2025. godine. Uvid u dokumentaciju omogućen je u prostorijama Ministarstva na lokaciji Republike Austrije 14. Zagreb. Javna izlaganja održana su 12. rujna 2025. godine s početkom u 11 sati u kongresnoj dvorani Sveučilišta u Dubrovniku, Branitelja Dubrovnika 41, Dubrovnik, i 19. rujna 2025. godine s početkom u 11 sati u Centru za kreativne industrije, Put Murvice 3a, Zadar.
- Tijekom javne rasprave zaprimljena su mišljenja, primjedbe i prijedlozi javnosti. Nakon provedene javne rasprave, Ministarstvo je dostavilo sva mišljenja, primjedbe i prijedloge iz javne rasprave, kao i mišljenja tijela i osoba na očitovanje ovlašteniku.
- Izvješće o provedenoj javnoj raspravi (KLASA: 350-01/23-01/142; URBROJ: 531-06-01-01-25-165) doneseno je 22. prosinca 2025. godine. U izvješću su obrazloženi razlozi

prihvaćanja odnosno neprihvaćanja pristiglih primjedbi te su prema prihvaćenim primjedbama dorađeni Plan i Strateška studija.

- S obzirom na mogući značajni prekogranični utjecaj Plana na okoliš i/ili zdravlje ljudi susjednih država, sukladno odredbama Protokola o strateškoj procjeni okoliša uz Konvenciju o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Kijev 2003), Ministarstvo je u okviru strateške procjene, putem Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, obavijestilo nadležna tijela Talijanske Republike i Crne Gore o prijedlogu Plana i Strateškoj studiji i provelo propisani postupak. Dana 22. rujna 2025. održana je online prezentacija Prijedloga Plana i Strateške studije predstavnicima Talijanske Republike i Crne Gore. Talijanska Republike i Republika Slovenija su, putem Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, dostavila ovom Ministarstvu svoja očitovanja na Plan i Stratešku studiju. 30. siječnja 2026. održan je radni sastanak između predstavnika Republike Slovenije, predstavnika Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, te predstavnika Ministarstva kao nositelja izrade i stručnog izrađivača Plana zajedno sa ovlaštenikom za izradu Strateške studije. Odgovori na očitovanja Talijanske Republike i Republike Slovenije u postupku prekograničnih konzultacija poslani su 6. veljače 2026. godine, te naknadno Republici Sloveniji 18. ožujka 2026., sve putem Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije i u suradnji s njima.
- Uprava za zaštitu prirode Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije donijela je 24. travnja 2026. godine mišljenje (KLASA: 352-07/24-04/7, URBROJ: 517-06-2-3-26-30) na temelju provedenog postupka Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu te analize mogućih utjecaja iste, da je Plan prihvatljiv za ekološku mrežu uz primjenu mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu utvrđenih u Strateškoj studiji te mišljenju Povjerenstva.
- Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije donijela je 28. travnja 2026. godine mišljenje (KLASA: 351-03/26-01/657, URBROJ: 517-04-1-1-26-2) da je postupak strateške procjene utjecaja Plana na okoliš proveden sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš i Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.
- Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 14. svibnja 2026. donijela je Odluku o utvrđivanju Konačnog prijedloga prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru.
- Hrvatski sabor na sjednici održanoj 19. lipnja 2026. donio je Odluku o donošenju Prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru.

Sažeti prikaz načina na koji su pitanja zaštite okoliša i ekološke mreže integrirana u Prostornoga plana isključivoga gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru

Procjena utjecaja provedbe Plana analizirala je promjenu odnosno posljedicu koju će provedba planiranih mjera imati na okolišne značajke sastavnica i čimbenika u okolišu. Utjecaji su procijenjeni metodom ekspertne prosudbe temeljem dostupnih postojećih podataka o

aktivnostima Plana te dostupne nacionalne i međunarodne znanstveno-stručne literature vezane za procjenu utjecaja na određenu sastavnicu/čimbenik u okolišu.

Prilikom analize utjecaja na sastavnice okoliša i ostale čimbenike u okolišu korištene su sljedeće kategorije utjecaja koje služe za detaljnije definiranje vrste i opsega pojedinačnih utjecaja:

- prema značajnosti: pozitivan, neutralan, zanemariv, umjereno negativan i značajno negativan utjecaj
- prema putu djelovanja: neposredan i posredan utjecaj
- prema vremenskom trajanju: kratkoročan i dugoročan utjecaj
- prema ukupnom djelovanju: pojedinačan, kumulativan i sinergijski utjecaj.

Prilikom procjene utjecaja Plana na okoliš polazilo se od činjenice da će se provedbom mjera poštivati sve zakonske odredbe. Isto tako, za sve sastavnice okoliša i čimbenike u okolišu po principu predostrožnosti procijenjen je najgori mogući scenarij utjecaja s obzirom na to da se radi o strateškoj procjeni kojoj planiranim aktivnostima unutar mjera nije preciziran način izvedbe niti točna lokacija provedbe. Stoga, takva procjena treba pomoći kada planirane aktivnosti u okviru mjera dođu u formu zahvata za koje će se provoditi procjena ili ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš i/ili ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Namjene Plana koje se nisu razmatrale prilikom procjene utjecaja na sastavnice i čimbenike u okolišu su:

- Posebna namjena – budući da se u Plan samo evidentiraju potencijalna područja neeksplozivnih minsko-eksplozivnih sredstava, opasna područja u zračnom prostoru te se omogućuje odvijanje vojnih vježbi uz određena ograničenja. Odredbe Plana propisuju da je, u slučaju određenih aktivnosti na potencijalnim područjima neeksplozivnih minsko-eksplozivnih sredstava, a prije početka izvođenja radova potrebno snimiti dno te u slučaju pronalaska neeksplozivnih minsko-eksplozivnih sredstava obavijestiti nadležne službe kako bi na siguran način uklonili naprave.
- Očuvanje prirode i vrsta te zaštićena područja – budući da se u Plan samo evidentiraju staništa te je dan prijedlog područja ekološke mreže
- Podvodna kulturna baština – budući da se zbog nedostatka podataka u Plan ne ucrtava nijedan lokalitet podvodne kulturne baštine
- Znanstvena istraživanja – budući da se znanstvena istraživanja mogu obavljati u cijelom području IGP-a, a Planom se samo evidentiraju određene planirane aktivnosti

U daljnjoj analizi mogućih utjecaja na sastavnice i opterećenja okoliša izuzeta je sastavnica Zaštićena područja prirode jer je prilikom analize podataka o stanju okoliša, utvrđeno da Plan neće generirati utjecaje na nju.

Utjecaji provedbe Plana na okoliš obuhvaćaju i poglavlje procjene utjecaja u slučaju nekontroliranog događaja, prekogranične utjecaje te odnos provedbe Plana s deskriptorima dobrog stanja morskog okoliša.

Strateškom studijom opisani su i procijenjeni mogući utjecaji na sastavnice i čimbenike okoliša koji će nastati provedbom predloženih planskih rješenja Prostornog plana isključivoga gospodarskoga pojasa u Jadranskom moru. Procjena utjecaja provedbe Plana na sastavnice okoliša tekstualno je izvršena po kategorijama planskih namjena i sastavnicama okoliša definiranim Odlukom o sadržaju Studije.

Na temelju procijenjenih utjecaja dan je prijedlog mjera zaštite okoliša čijom se primjenom mogu umanjiti ili isključiti potencijalni negativni utjecaji na okoliš. Tijelo nadležno za provedbu strateške studije zajedno s izrađivačem Plana obvezno je propisane mjere ugraditi u tekstualne odredbe Plana te ih poštivati i primjenjivati i mjere zaštite tijekom provođenja istog. Dodatno, za sve aktivnosti koje će se odvijati provedbom Plana bit će, sukladno zakonskoj regulativi, potrebno provesti postupke Ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš ili Procjene utjecaja na okoliš.

Sažeti prikaz načina na koji su rezultati Strateške studije, mišljenja tijela i/ili osoba, primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti uzeti u obzir pri donošenju odluke o usvajanju Prostornoga plana isključivoga gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru

Rezultati Strateške studije integrirani su u Plan na način da su sve razmotrene i prihvaćene primjedbe, mišljenja i prijedlozi ugrađeni u tekstualne odredbe Plana kako bi se osigurala njihova provedba u cilju ublažavanja negativnih utjecaja na sastavnice okoliša i područje ekološke mreže.

Tijekom postupka strateške procjene javnost je sudjelovala u fazi određivanja sadržaja Strateške studije pribavljanjem mišljenja tijela i osoba određenih posebnim propisima, kao i u okviru javne rasprave.

U postupku određivanja sadržaja Strateške studije, kao i u postupku prikupljanja zahtjeva za izradu Plana, dobivena su očitovanja od slijedećih javnopravnih tijela određenih posebnim propisima:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za klimatske aktivnosti
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM)
- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
- Agencija za ugljikovodike
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- Hrvatska zajednica županija, Dubrovačko-neretvanska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
- Hrvatska zajednica županija, Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj
- Industrija nafte d.d
- Institut Ruđer Bošković, Centar za istraživanje mora
- Ministarstvo unutarnjih poslova

- Hrvatska zajednica županija, Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju
- Hrvatski geološki institut
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora

Dodatno je Ministarstvo, u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju Strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja Strateške studije, u skladu s odredbama Uredbe provelo konzultacije s predstavnicima tijela:

- Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo turizma i sporta
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo obrane
- Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu, Odjel geofizike
- Hrvatski registar brodova
- Hrvatske vode
- Plovput d.o.o
- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
- Hrvatski hidrografski institut
- Primorsko-goranska županija
- Ličko-senjska županija
- Agencija za ugljikovodike
- Državna geodetska uprava
- INA d.d.

U tijeku javne rasprave, pribavljeno je ukupno osam mišljenja na tijela i osoba određenih posebnim propisima, a to su:

- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, HAKOM
- INA d.d
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
- Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o, HOPS

Osim navedenih, zaprimljena su pisana mišljenja, primjedbe i prijedlozi od sljedećih javnopravnih tijela, pravnih i fizičkih osoba na Prijedlog plana i na Stratešku studiju:

- Lidija Runko Luttenberger i prof. dr. sc. Axel Luttenberger

- Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove i infrastrukturu Splitsko-dalmatinske županije
- Šime Validžić
- Ruščić Rid – Zavod za prostorno uređenje Splitsko-dalmatinske županije
- Općina Sali - Jedinstveni upravni odjel
- Udruga BIOM
- Centar za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija (PAP/RAC)
- Repubblica Italiana, Ministero delle infrastrutture e dei trasporti - Dipartimento per i trasporti e la navigazione
- Društvo istraživača mora 20000 milja
- Marija Divić - UZRH
- Udruga za očuvanje bioraznolikosti Aurelia
- UZOR Osejava
- Marjana Botić
- Greenpeace Hrvatska
- Natura Histrica
- Dinka Pavelić
- Vladimira Mascarell
- Stranka Javno Dobro
- Željko Jurlin
- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine – Uprava za prostorno uređenje

Također su, zasebno za Stratešku studiju, zaprimljene primjedbe od sljedećih pravnih i fizičkih osoba:

- Centar za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija (PAP/RAC)
- Vladimira Mascarell

Sva navedena tijela i osobe dostavila su svoje podneske u roku. Isti su u daljnjoj obradi raščlanjeni na 119 primjedbi, od kojih se njih 34. ponavljaju (na način da je tekst primjedbi sadržajno identičan u podnescima zaprimljenim od različitih osoba). Na sve primjedbe dani su odgovori.

Obrazloženje razloga prihvatanja odabrane razumne alternative Prostornoga plana isključivoga gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru u odnosu na ostale razmotrene razumne alternative

Budući da ovaj Plan, kao polazni dokument koji je predmet strateške procjene utjecaja na okoliš, propisuje uvjete provedbe svih zahvata/namjena u prostoru unutar svog obuhvata i ne predviđa druge mogućnosti za realizaciju, Strateška studija ne razmatra okolišno alternativna rješenja. U svrhu sprječavanja štete po okoliš i prirodu te poštivanja načela zaštite prirode i okoliša, a u okviru svojih zakonskih mogućnosti, Strateškom studijom strateške procjene utjecaja Plana na okoliš, kao i Glavnom ocjenom prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu

propisane su mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu koje bi se trebalo provesti kako bi realizacija Plana bila okolišno prihvatljiva.

Mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu

Mjere zaštite okoliša predložene su na temelju analize postojećeg stanja i analize mogućih utjecaja na sastavnice okoliša te čimbenika u okolišu uslijed provedbe Plana. Obuhvaćaju sljedeće mjere ublažavanja utjecaja Plana na sastavnice okoliša i čimbenike u okolišu koje se propisuju za umanjivanje potencijalnih negativnih utjecaja na okoliš koji nastaju provedbom planiranih zona/koridora različitih namjena:

1. Djelatnosti akvakulture provoditi u skladu s Priručnikom i vodičem za dobru proizvođačku i higijensku praksu (Hrvatska poljoprivredna komora) kako bi se spriječila prekomjerna emisija organskog otpada u morski ekosustav.
2. Na uzgajalištima koristiti mjere za odvrćanje predatora i redovito održavati mreže, kako bi se izbjeglo zapetljavanje i stradavanje strogo zaštićenih vrsta dupina, morskih pasa, morskih kornjača i ptica.
3. Tijekom korištenja uređaja za odvrćanje predatora, ograničiti njihov broj na minimum te odrediti maksimalno vrijeme njihove primjene. Navedeni uređaji trebaju biti dizajnirani na način da se razine proizvedenog zvuka postupno povećavaju kako bi se omogućilo udaljšavanje životinja koje se nalaze u neposrednoj blizini uređaja prije nego zvuk dosegne najvišu razinu.
4. Ograničiti i koristiti podvodnu i vanjsku rasvjetu samo kada je to nužno te usmjeriti svjetlo ovisno o namjeni, sprječavajući širenje svjetlosti u drugim smjerovima, kako bi se umanjilo privlačenje divljih vrsta.
5. Ograničiti brzinu kretanja plovila u radijusu od 500 m oko uzgajališta na 1 m/s te izbjegavati plovidbu u noćnim uvjetima kako bi se umanjio rizik od kolizije i stradavanja strogo zaštićenih vrsta. Koristiti uređaje za automatsko hranjenje u svrhu smanjenja učestalosti plovidbe.
6. Korištenje stranih i lokalno neprisutnih vrsta dopušteno je isključivo uz ishodenje odgovarajućih dozvola nadležnog tijela.
7. Uzgojni sustavi moraju biti projektirani i održavani na način da se spriječi rizik od bijega uzgajanih organizama u morski okoliš.
8. Uspostaviti sustav praćenja prisutnosti invazivnih stranih vrsta na području namijenjenom akvakulturi i u njenoj okolini, uz obvezu pravodobnog izvješćivanja nadležnih tijela.
9. Prilikom odabira lokacija za realizaciju djelatnosti akvakulture prednost dati dijelovima IGP-a koji su već zasićeni ribarskim prometom i/ili infrastrukturom (Padsko naftno-plinsko polje depresijsko-platformnog ruba sjevernog Jadrana) kako bi se očuvale kvalitete noćnog krajobraza i vizualni integritet mirnijih dijelova Jadrana poput južnojadranske depresije
10. Razmotriti mogućnost kombiniranog korištenja postojećih platformi i akvakulture radi optimizacije korištenja prostora IGP-a i redukcije opterećenja dna sidrenjem.
11. Prilikom analiziranja dna i prikupljanja podataka za detaljno definiranje lokacija za provedbu djelatnosti akvakulture tijekom vršenja geofizičke analize i izrade

- snimaka dna mora magnetometrom, bočnim sonarom kao i višesnopne batimetrije, osigurati konzultacije od strane arheologa zbog provjere lokacija predloženih za sidrenje i prilagodbu specifikacija istraživanja kasnijoj arheološkoj analizi.
12. Razmotriti potrebu korištenja sprave za isključenje kornjača (TED uređaja) prilikom obavljanja koćarskog ribolova temeljem znanstvenih istraživanja, a vezano za interakciju ribolovnih alata i strogo zaštićenih vrsta kornjača.
 13. Prilikom ribolova mrežama stajalicama razmotriti potrebu korištenja uređaja i/ili metode za odvrćanje strogo zaštićenih dupina kako bi im se umanjio rizik stradavanja.
 14. U svrhu smanjenja slučajnog ulova u ribolovnim područjima uspostaviti sustav praćenja slučajnog ulova te prilagoditi ribolovne prakse (npr., postavljanje parangala noću, izbjegavanje bacanja ribljih ostataka tijekom ribolova, predlagati prostorno-vremenska ograničenja i sl.) i ribolovne alate (npr., korištenje „tori lines“ i drugih vizualnih uređaja, otežanje parangala radi bržeg potonuća udica, hookpodsi, LED signalna svjetla i sl.) u područjima važnima za strogo zaštićene vrste morskih kornjača i ptica.
 15. Provesti analizu i inventarizaciju podvodne kulturne baštine kako bi se odredile "no-go" zone odnosno područja gdje bi ribolov bio zabranjen s ciljem zaštite posebno osjetljivih lokaliteta.
 16. Osigurati praćenje koncentracija onečišćujućih tvari u zrak (NOX, HOS, PM2,5 i PM10) tijekom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, s ciljem sprječavanja prekoračenja propisanih graničnih vrijednosti te očuvanja kvalitete zraka i zaštite zdravlja ljudi.
 17. Na područjima istraživanja i eksploatacije ugljikovodika izmjeriti vrijednost pH mora, zasićenja kisikom, koncentracije hranjivih tvari i organske tvari u okolišu prije započinjane aktivnosti te osigurati njihovo kontinuirano praćenje. U slučaju da vrijednosti parametara budu izvan procijenjenog dopuštenog intervala, propisati dodatne mjere ublažavanja.
 18. Koristiti isplaku na bazi vode. Ukoliko se ukaže potreba za korištenjem drugih vrsta isplake (uljna, sintetička) ishoditi posebno odobrenje nadležnih tijela.
 19. Isplaku zbrinjavati na kopnu.
 20. Provesti satelitsko snimanje i interpretaciju podataka morske površine u svim fazama istraživanja i eksploatacije radi pravovremene detekcije onečišćenja
 21. Uklanjati odobalne objekte koji su napušteni ili se više ne koriste, vodeći računa o smjernicama i standardima koje je donijela nadležna međunarodna organizacija kako je propisano Zakonom o potvrđivanju Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja koje proizlazi iz istraživanja i iskorištavanja epikontinentalnog pojasa morskog dna i morskog podzemlja (NN – Međunarodni ugovori, 13/17)
 22. Prilikom gradnje nove infrastrukture za potrebe eksploatacije ugljikovodika primijeniti adekvatnu rasvjetu koja će manje privlačiti morske ptice. Planirati vanjsku rasvjetu unutar minimalno potrebnih okvira za funkcionalno korištenje zahvata. Koristiti ekološki prihvatljivu rasvjetu sa snopom svjetlosti usmjerenim prema objektima, s minimalnim rasipanjem u ostalim smjerovima.

23. Ukoliko je moguće za bušenje novih bušotina koristiti već postojeće konduktorske kolone.
24. Provođenje seizmičkih istraživanja i upotrebu zračnih topova planirati na način da se istovremeno ne koristi više izvora zvuka te da na istim ili obližnjim područjima više plovila istovremeno ne provodi aktivnosti. Ukoliko je u jednom području istovremeno aktivno više od jednog plovila, održati minimalnu međusobnu udaljenost koja omogućava životinjama put za bijeg između zvučnih polja.
25. Tijekom seizmičkih istraživanja morskog dna, koristiti najslabiji potreban izvor energije za postizanje cilja seizmičkog istraživanja.
26. Prilikom uključivanja uređaja koji proizvode buku za seizmička istraživanja primijeniti spori porast akustične snage, tzv. „polagani start“ u vremenu od 30 minuta, kako bi se omogućilo dovoljno vremena strogo zaštićenim vrstama da napuste područje aktivnosti.
27. Tijekom radova ili korištenja uređaja koji proizvode impulsnu buku za vrijeme izgradnje potrebne infrastrukture za eksploataciju ugljikovodika (zabijanje pilona u morsko dno, zabijanje temelja ili sidara i sl.) umanjiti razinu buke na način da se primijeni spori porast akustične snage, tzv. „polagani start“ u vremenu od 30 minuta, kako bi se omogućilo dovoljno vremena strogo zaštićenim vrstama da napuste područje aktivnosti.
28. Planirati pučinske platforme za eksploataciju ugljikovodika i njihov rad na način da proizvode najmanju moguću razinu buke u svim aktivnostima/radu
29. Prije početka realizacije bušotina i/ili postavljanja novih platformi izraditi procjenu rizika utjecaja na podvodnu arheološku baštinu, a nakon toga na indikativnim lokacijama provesti arheološki pregled terena i prema potrebi arheološko istraživanje

Mjere ublažavanja negativnih utjecaja planiranih aktivnosti na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže:

1. Djelatnosti akvakulture provoditi u skladu s Priručnikom i vodičem za dobru proizvođačku i higijensku praksu (Hrvatska poljoprivredna komora) kako bi se spriječila prekomjerna emisija organskog otpada u morski ekosustav.
2. Na uzgajalištima koristiti mjere za odvrćanje predatora i redovito održavati mreže, kako bi se izbjeglo zapetljavanje i stradavanje ciljnih vrsta *Puffinus yelkouan*, *Tursiops truncatus* i *Caretta caretta*.
3. Tijekom korištenja uređaja za odvrćanje predatora, ograničiti njihov broj na minimum te odrediti maksimalno vrijeme njihove primjene. Navedeni uređaji trebaju biti dizajnirani na način da se razine proizvedenog zvuka postupno povećavaju kako bi se omogućilo udaljavanje ciljnih vrsta koje se nalaze u neposrednoj blizini uređaja prije nego zvuk dosegne najvišu razinu.
4. Ograničiti i koristiti podvodnu i vanjsku rasvjetu samo kada je to nužno te usmjeriti svjetlo ovisno o namjeni, sprječavajući širenje svjetlosti u drugim smjerovima, kako bi se umanjilo privlačenje ciljnih vrsta *Puffinus yelkouan*, *Tursiops truncatus* i *Caretta caretta*.

5. Ograničiti brzinu kretanja plovila u radijusu od 500 m oko uzgajališta na 1 m/s te izbjegavati plovidbu u noćnim uvjetima kako bi se umanjio rizik od kolizije i stradavanja ciljnih vrsta *Tursiops truncatus* i *Caretta caretta*. Koristiti uređaje za automatsko hranjenje u svrhu smanjenja učestalosti plovidbe.
6. Područja namijenjena akvakulturi planirati izvan područja ekološke mreže HR1000041 Sjeverni Jadran (IGP), HR3000511 Sjeverni Jadran 1 (IGP), HR3000512 Sjeverni Jadran 2 (IGP + teritorijalno more RH) i HR3000514 Južni Jadran (IGP).
7. Korištenje stranih i lokalno neprisutnih vrsta dopušteno je isključivo uz ishođenje odgovarajućih dozvola nadležnog tijela.
8. Uzgojni sustavi moraju biti projektirani i održavani na način da se spriječi rizik od bijega uzgajanih organizama u morski okoliš.
9. Uspostaviti sustav praćenja prisutnosti invazivnih stranih vrsta na području namijenjenom akvakulturi i u njenoj okolini, uz obvezu pravodobnog izvješćivanja nadležnih tijela.
10. Smanjiti pritisak ribarstva u područjima ekološke mreže, temeljem znanstvenih podataka.
11. Uspostaviti „no take“ zone s ciljem osiguravanja dovoljne količine hrane za očuvanje ciljnih vrsta područja ekološke mreže.
12. Prilikom koćarskog ribolova u područjima ekološke mreže s ciljem očuvanja ciljne vrste *Caretta caretta* koristiti uređaje za isključenje kornjača (TED – turtle exclusion devices), kako bi se spriječilo stradavanje ove ciljne vrste.
13. U područjima ekološke mreže s ciljem očuvanja dobrog dupina *Tursiops truncatus*, prilikom ribolova mrežama stajaćicama koristiti uređaje i/ili metode za odvrćanje dupina kako bi se umanjio rizik stradavanja ove ciljne vrste.
14. Unutar područja ekološke mreže POP HR1000041 Sjeverni Jadran (IGP) održati dovoljnu količinu ribljeg fonda za održanje ciljne veličine populacije vrste *Puffinus yelkouan*.
15. U svrhu smanjenja slučajnog ulova u ribolovnim područjima uspostaviti sustav praćenja slučajnog ulova te prilagoditi ribolovne prakse (npr., postavljanje parangala noću, izbjegavanje bacanja ribljih ostataka tijekom ribolova, predlagati prostorno-vremenska ograničenja i sl.) i ribolovne alate (npr., korištenje „tori lines“ i drugih vizualnih uređaja, otežanje parangala radi bržeg potonuća udica, hookpodsi, LED signalna svjetla i sl.) u područjima ekološke mreže.
16. Unutar područja ekološke mreže HR1000041 Sjeverni Jadran (IGP) prilikom gradnje nove infrastrukture za potrebe eksploatacije ugljikovodika primijeniti adekvatnu rasvjetu koja će manje privlačiti morske ptice. Planirati vanjsku rasvjetu unutar minimalno potrebnih okvira za funkcionalno korištenje zahvata. Koristiti ekološki prihvatljivu rasvjetu sa snopom svjetlosti usmjerenim prema objektima, s minimalnim rasipanjem u ostalim smjerovima.
17. Provođenje seizmičkih istraživanja i upotrebu zračnih topova unutar postojećeg eksploatacijskog polja ugljikovodika EPU „Izabela“ izvoditi izvan ranog razdoblja othrane ptica ciljne vrste *Puffinus yelkouan*, odnosno izvan razdoblja od 1. svibnja do 1. srpnja.

18. Ukoliko je moguće za bušenje novih bušotina koristiti već postojeće konduktorske kolone.
19. Provođenje seizmičkih istraživanja i upotrebu zračnih topova unutar područja ekološke mreže HR1000041 Sjeverni Jadran (IGP), HR3000511 Sjeverni Jadran 1 (IGP) i HR3000512 Sjeverni Jadran 2 (IGP + teritorijalno more RH) planirati na način da se istovremeno ne koristi više izvora zvuka te da više plovila istovremeno ne provodi aktivnosti. Ukoliko je u jednom području istovremeno aktivno više od jednog plovila, potrebno je održati minimalnu međusobnu udaljenost koja omogućava ciljnim vrstama put za bijeg između zvučnih polja.
20. Tijekom seizmičkih istraživanja morskog dna, koristiti najslabiji potreban izvor energije za postizanje cilja seizmičkog istraživanja.
21. Prilikom uključivanja uređaja koji proizvode buku za seizmička istraživanja primijeniti spori porast akustične snage, tzv. „polagani start“ u vremenu od 30 minuta, kako bi se omogućilo dovoljno vremena ciljnim vrstama da napuste područje aktivnosti.
22. Tijekom radova ili korištenja uređaja koji proizvode impulsnu buku za vrijeme izgradnje potrebne infrastrukture za eksploataciju ugljikovodika (zabijanje piona u morsko dno, zabijanje temelja ili sidara i sl.) umanjiti razinu buke na način da se primijeni spori porast akustične snage, tzv. „polagani start“ u vremenu od 30 minuta, kako bi se omogućilo dovoljno vremena ciljnim vrstama da napuste područje aktivnosti.
23. Unutar područja ekološke mreže HR1000041 Sjeverni Jadran (IGP), HR3000511 Sjeverni Jadran 1 (IGP) i HR3000512 Sjeverni Jadran 2 (IGP + teritorijalno more RH) planirati pučinske platforme za eksploataciju ugljikovodika i njihov rad na način da proizvode najmanju moguću razinu buke u svim aktivnostima/radu.
24. Pri ukapanju podmorskih kabela i cjevovoda, treba ih prekriti materijalom iskopa ili supstratom identičnog sastava.
25. Pomorske kablove i cjevovode ne planirati u zoni od 100 m od ciljnog stanišnog tipa 1170 Grebeni područja ekološke mreže HR3000477 Grebeni u Jabučkoj kotlini.
26. Provođenje seizmičkih istraživanja i upotrebu zračnih topova, za potrebe postavljanja podmorskog kabela/cjevovoda, unutar područja ekološke mreže HR1000041 Sjeverni Jadran (IGP), HR3000511 Sjeverni Jadran 1 (IGP), HR3000512 Sjeverni Jadran 2 (IGP + teritorijalno more RH), HR3000513 Jabučka kotlina (IGP) i HR3000514 Južni Jadran (IGP) planirati na način da se istovremeno ne koristi više izvora zvuka te da više plovila istovremeno ne provodi aktivnosti. Ukoliko je u jednom području istovremeno aktivno više od jednog plovila, potrebno je održati minimalnu međusobnu udaljenost koja omogućava ciljnim vrstama put za bijeg između zvučnih polja.
27. Tijekom seizmičkih istraživanja morskog dna, za potrebe postavljanja podmorskog kabela/cjevovoda, koristiti najslabiji potreban izvor energije za postizanje cilja seizmičkog istraživanja.
28. Prilikom uključivanja uređaja koji proizvode buku za seizmička istraživanja u svrhu postavljanja podmorskog kabela/cjevovoda, primijeniti spori porast akustične

snage, tzv. „polagani start“ u vremenu od 30 minuta, kako bi se omogućilo dovoljno vremena ciljnim vrstama da napuste područje aktivnosti.

Način praćenja primjene mjera i značajnih utjecaja Prostornoga plana isključivoga gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru na okoliš

Na području Republike Hrvatske provodi se praćenje niza parametara stanja okoliša čiji rezultati su najvećim dijelom sastavni dio Informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO) koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije i baza podataka kojima raspolažu ostale nadležne institucije. Struktura i sadržaj ISZO Metabaze prilagođeni su sukladno Uredbi o Informacijskom sustavu zaštite okoliša (NN 68/08), a sustav se nadograđuje prema dokumentu „Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske“ za pojedina razdoblja. Nadalje, u Republici Hrvatskoj uspostavljeni su i mehanizmi praćenja stanja okoliša kroz postupke procjene utjecaja zahvata na okoliš. Studija propisuje mjere sprječavanja i ublažavanja utjecaja provedbe Plana na sastavnice i čimbenike u okolišu te mjere ublažavanja negativnih utjecaja planiranih aktivnosti na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže u okviru kojih su propisane i mjere (9. i 15.) koje se odnose na uspostavu praćenja prisutnosti invazivnih stranih vrsta te praćenja slučajnog ulova. Mjere je potrebno adekvatno implementirati u Odredbe za provedbu Plana te potom pratiti njihovu implementaciju prilikom planiranja/odobravanja zahvata na projektnoj razini. Nadležnost za provedbu praćenja stanja okoliša je na nadležnim tijelima koje izdaju pravne akte.

Postojeći sustavi praćenja koji su relevantni za provedbu Plana uključuju Informacijski sustav zaštite okoliša (ISZO), koji obuhvaća praćenje kvalitete zraka, vode, tla, buke te stanja bioraznolikosti i zaštićenih područja. Osim toga, nadležne institucije poput MZOZT-a, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te Državnog inspektorata kontinuirano prate i izvještavaju o stanju okoliša prema važećim zakonima i međunarodnim obvezama. Ovi sustavi predstavljaju temelj za praćenje učinaka provedbe Plana i omogućuju pravovremeno reagiranje u slučaju pojave negativnih utjecaja.

Na području obuhvata Plana također se provode različite analize te se prate određeni parametri stanja okoliša, sukladno Sustavu praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (2021.-2026.), dokumentu koji predstavlja akcijski program Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem u okviru provedbe ODMS. Sustav praćenja i promatranja se temelji na 11 deskriptora dobrog stanja okoliša koji su povezani s antropogenim pritiscima, o čemu je detaljnije napisano u poglavlju 7.3., a provodi se u morskom okolišu i obalnom području koje je pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, što obuhvaća i područje obuhvata Plana odnosno IGP. Spomenutim akcijskim programom za svaki od deskriptora definirani su postupci utvrđivanju elementa kriterija i pripadajućih kriterija (graničnih vrijednosti), metodoloških standarda (opseg procjene, primjena kriterija), specifikacija i standardiziranih metoda za praćenje i procjenu te mjerne jedinice za kriterije. Za deskriptore za koje je utvrđeno nepostojanje adekvatnih sustava prikupljanja i evidentiranja podataka, dani su prijedlozi budućih aktivnosti.

S obzirom na sve navedeno te kao rezultat postupka strateške procjene utjecaja na okoliš, u Strateškoj studiji nije utvrđena potreba za uspostavom novih posebnih sustava praćenja stanja okoliša na području obuhvata Plana.

Ovo Izvješće objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva, sukladno članku 5., stavku 1., točki 5., Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

POTPREDSEDNIK VLADE I MINISTAR

Branko Bačić

